

การมีสัมมาชีพเต็มพื้นที่ ปัจจัยของความร่มเย็นเป็นสุข

สัมมาอาชีพเป็น ๑ ในมรรค ๘

สัมมาชีพ หมายถึง อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และ
มีรายจ่ายน้อยกว่ารายได้

สัมมาชีพจึงเป็นทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม สิ่งแวดล้อม และศีลธรรม

การมีสัมมาชีพเต็มพื้นที่ แต่ละหมู่บ้าน แต่ละตำบล แต่ละเมือง แต่ละจังหวัด เป็นปัจจัยของการอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข

มีตัวอย่างชุมชนที่ความไม่ดีดำรงอยู่มาช้านาน เช่น การลักขโมย การพนัน ยาเสพติด พระสอนเท่าไร ๆ ก็ไม่หาย ต่อมาเมื่อมีการส่งเสริมให้ทุกคนมีอาชีพ มีรายได้ ปรากฏว่าความชั่วต่างๆ หายไปหมด

สังคมไทยเน้นการ “สั่งสอน” แต่ไม่เน้น “การกระทำ” หรือกรรมที่เป็นเหตุปัจจัยของความสำเร็จ บ้านเมืองจึงเป็นอยู่อย่างที่เป็นอยู่ แก้ปัญหาและพัฒนาอะไรไม่ค่อยสำเร็จ การศึกษาของเราเน้นการ “สอน” มากกว่าการ “เรียนรู้” จากการกระทำอะไร ๆ ให้สำเร็จ เราจึงอ่อนแอทำอะไรไม่เป็นกันไปหมดทั้งชาติ

ถ้าผู้คนไม่มีสัมมาชีพเต็มพื้นที่ ก็จะพากันไปลักขโมย จี้ปล้น หรือหาเลี้ยงชีพด้วยการเบียดเบียนผู้อื่นบ้าง เบียดเบียนสิ่งแวดล้อมบ้าง ในระบบเศรษฐกิจบริโภคนิยม ต้องอาศัยการกระตุ้นให้คนบริโภคมาก ๆ เข้าไว้ บริโภคให้เกินเลยเข้าไว้ เศรษฐกิจจะได้เจริญ

ในระบบเศรษฐกิจเช่นนี้ ยากที่บุคคลจะตั้งอยู่ในศีลธรรม ก็ลองดูกลเม็ดเด็ดพรายโกหกพกลม เอาราคะจรีตเข้าล่อ ที่จะทำให้ผู้คนซื้อสินค้าโดยไม่จำเป็นต่าง ๆ ว่าทั้งหลายเหล่านี้เป็นสัมมาชีพหรือไม่ เฉพาะขนมหลอก

เด็ก ก็เอาเงินจากพ่อแม่ไปปละ
๑๖๐,๐๐๐ ล้านบาท แล้วทั้งปัญหา
สุขภาพไว้ให้

ลองพิจารณาไปรอบ ๆ ตัว ถึง
อาชีพที่เบียดเบียนกันและกันด้วย
ประการต่างๆ แล้วจะเข้าใจว่าทำไม
การมีสัมมาชีพเต็มพื้นที่ จึงเป็น
บ่อเกิดของศีลธรรม

ประเวศ วะสี

ขอบคุณ ผู้เขียนทุกท่านที่ช่วยเขียนเป็นวิทยาทาน

- บทความที่ดีพิมพ์ในนิตยสารหมอชาวบ้าน ยินดีที่จะให้นำไปเผยแพร่เป็นวิทยาทานสู่ประชาชน แต่ต้องอ้างอิงแหล่งที่มาของผู้เขียน (ซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์) ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางการค้า
- ขอความโฆษณาใดๆ ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารหมอชาวบ้านเป็นไปตามเงื่อนไขทางธุรกิจการค้า คณะบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป